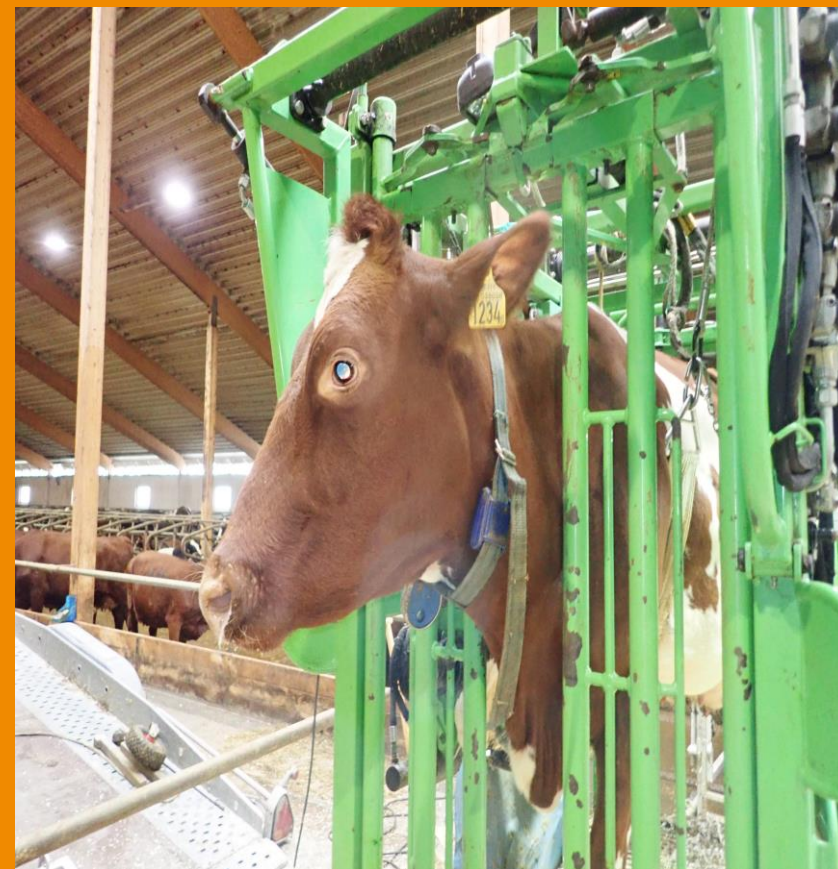

Klövhälsoläget 2018

Och vad gör Växa för att förbättra
klövhälsan?

Frida Åkerström, veterinär Växa Sverige

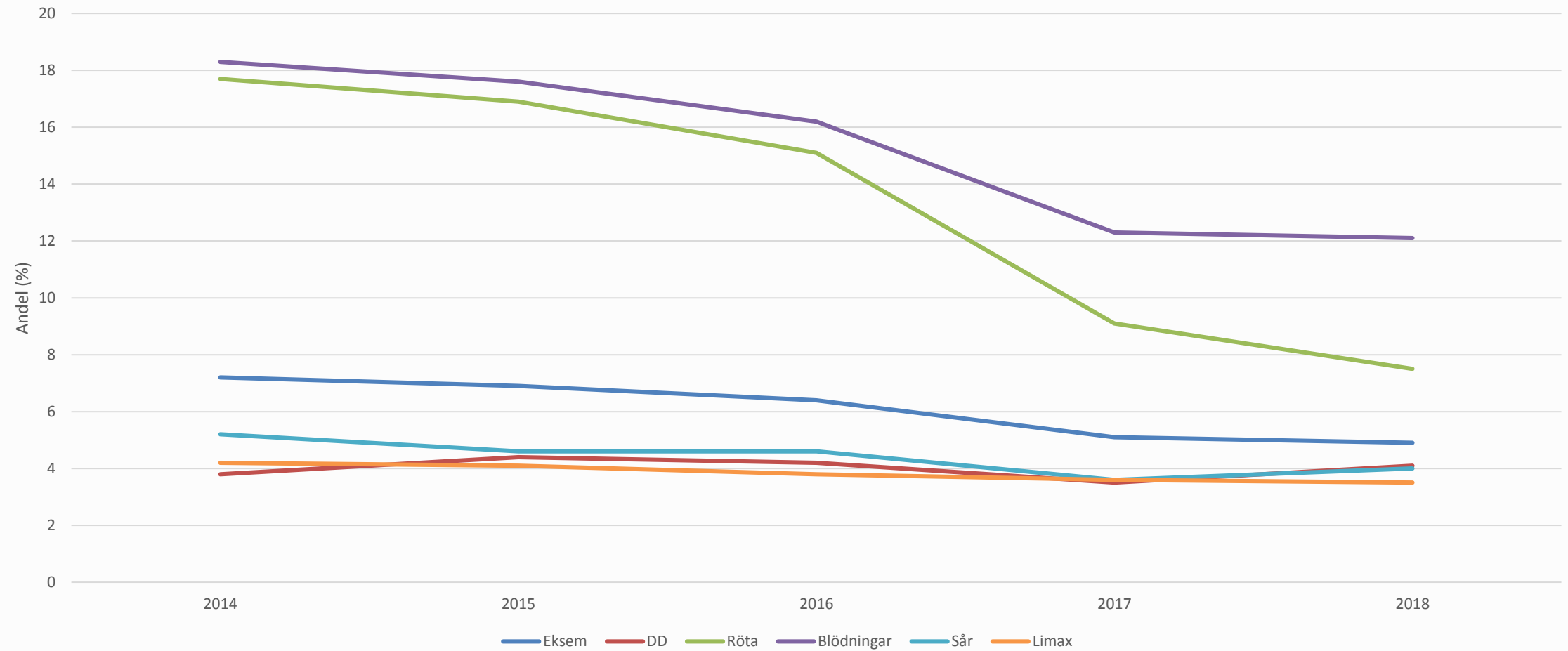
VÄXA
S V E R I G E

Klövhälsoregistreringar 2018

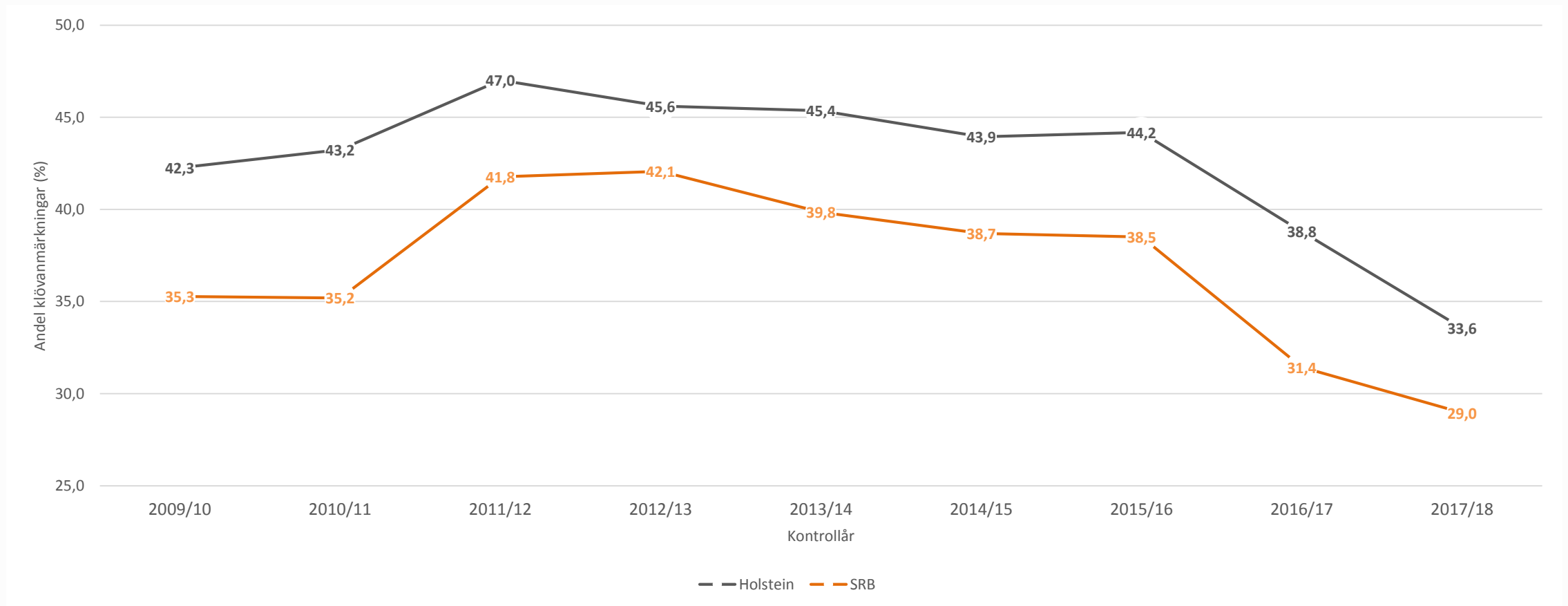
- Ca 470 000 klövhälsoregistreringar
- 95 % av dessa rapporterades in digitalt

	2015	2016	2017	2018
Antal reg (st)	345 000	494 000	448 000	472 000
Friska (%)	58,5	60,7	67,5	67,7
Eksem (%)	6,9	6,4	5,1	4,9
DD (%)	4,4	4,2	3,5	4,1
Sulblödningar (%)	17,6	16,2	12,3	12,1
Klövsolesår (%)	4,6	4,6	3,6	4,0
Limax (%)	4,1	3,8	3,6	3,5

Klövskador 2014-2018

Totalantal klövanmärkningar

Klövpengen

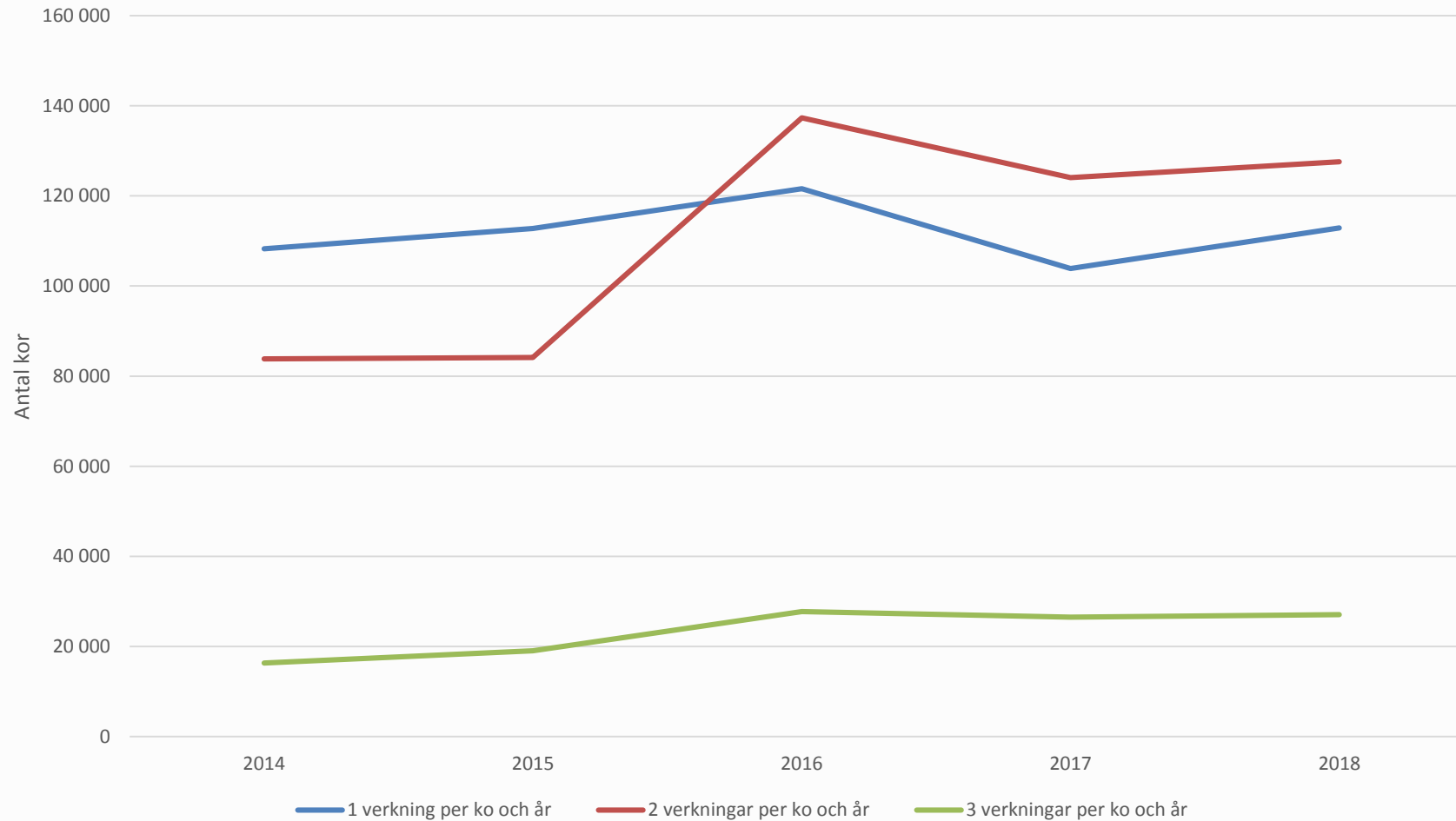
- Syftet med ersättningen är att förbättra klövhälsan i besättningar med mjölkkor
 - 220 kr per ko
 - Riktlinje för ansökan: att söka för så många kor som man har platser för i mjölkstallet
 - Man får avvika från antal sökta individer med 20%
-

Klövpengen

- Hondjur som används för mjölkproduktion
- Kon/Kvigan ska vara minst 24 mån gammal vid sista dag för SAM-ansökan
- Kon ska verkas 2 ggr per kalenderår med minst 3 mån mellanrum av en certifierad klövvårdare
- Klövvårdsplan skall upprättas vid varje verkningstillfälle

År	Antal sökande besättningar	Antal kor som söktes för	Utbetalt belopp (sek)
2016	2017	Ca 186 000	40 miljoner
2017	2181	Ca 203 000	44 miljoner
2018	2207	Ca 212 000	46 miljoner

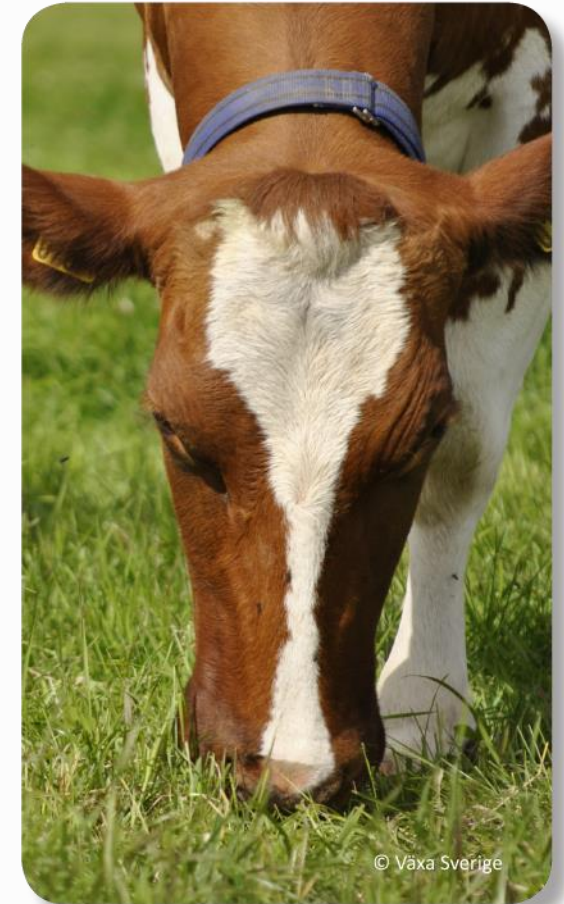
Antal verkningar per ko och år

Vad gör Växa för att förbättra klövhälsan i
Sverige?

Växas klövhälsöarbete 2018

- Regionala klövträffar
- Studie angående strategisk verkning enligt SOP
- Klövhälsa på nätet
- Nytt klövhälsoregistreringsprogram
- Kvalitetssäkrad klövvård
- Arbetar för att få ytterligare en femårsperiod med Klövpengen
- Rådgivning av djurhälsoveterinärer och produktionsrådgivare ute på gård
- Alla aktiviteter hade varit omöjliga att genomföra utan era klövhälsoregistreringar

Regionala klövträffar

- Under 2017/2018 genomfördes 10 st tvådagarskurser för lantbrukare runtom i Sverige
- Förutom lantbrukare så fanns det även klövvårdare, veterinärer och rådgivare på kurserna
- Kurserna subventionerades av Jordbruksverket

Vilken nytta kan registreringarna göra?

- Arbete med att få till djurvälståndersättningar såsom Klövpengen
 - Vi kan mha statistiken söka pengar för att genomföra projekt som gynnar lantbrukare och klövhälsan, tex de regionala klövträffarna
 - Bidra till att skapa avelsvärden som gynnar klövhälsan
-

Klövhälsa på nätet

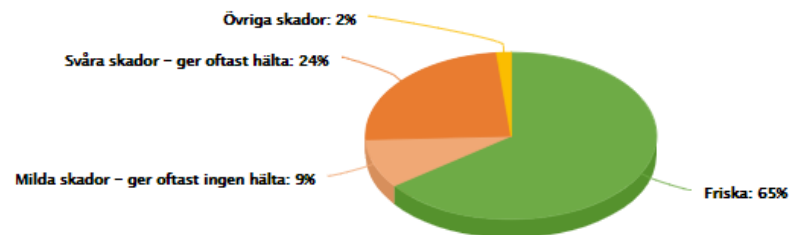

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

ÖVERSIKT KLÖVSKADOR

VISA FÖRKLARING

Översikten baseras på data tolv månader tillbaka

Senaste klövverkning	2018-11-08
Stallsystem	Lösdrift varm
Mjölkningsystem	Högmjölksledning
Besättningsstorlek	595,5
Avkastning kg ECM	10089
Produktionsform	Konventionell
Besättningsras	Övrig

Antal
verkningar Andel Status

Jämförelse riket

Smittsamma och hygienrelaterade skador

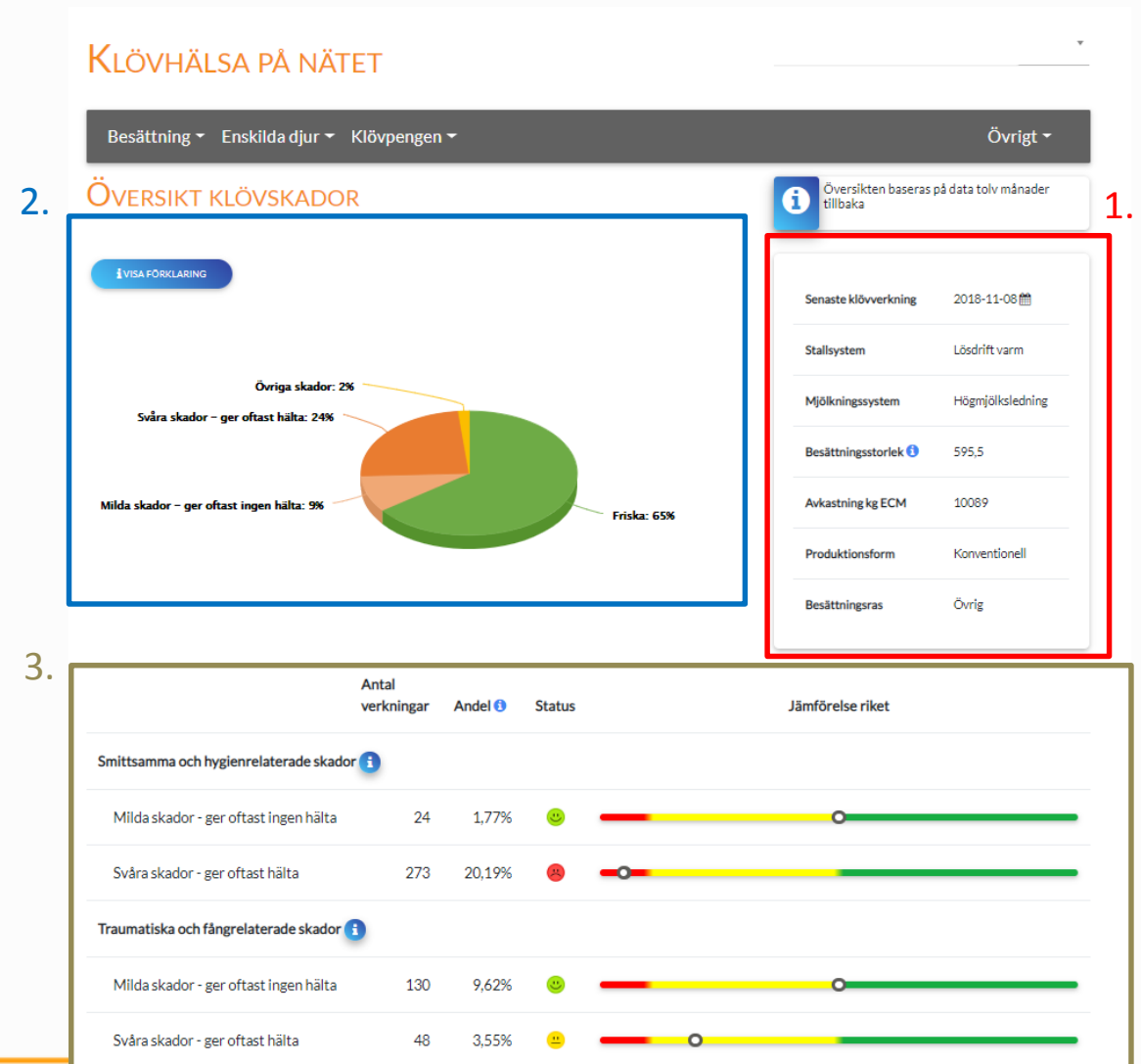
Milda skador - ger oftast ingen hälta	24	1,77%	😊	
Svåra skador - ger oftast hälta	273	20,19%	😞	

Traumatiska och fångrelaterade skador

Milda skador - ger oftast ingen hälta	130	9,62%	😊	
Svåra skador - ger oftast hälta	48	3,55%	😞	

Hur kan man tolka översiktssidan?

1. Vilken typ av besättning är det?
2. Hur stor andel av korna uppvisar mest troligt någon form av hälta/rörelsestörning?
3. Var finns störst förbättringspotential inom klövhälsan på denna gård?

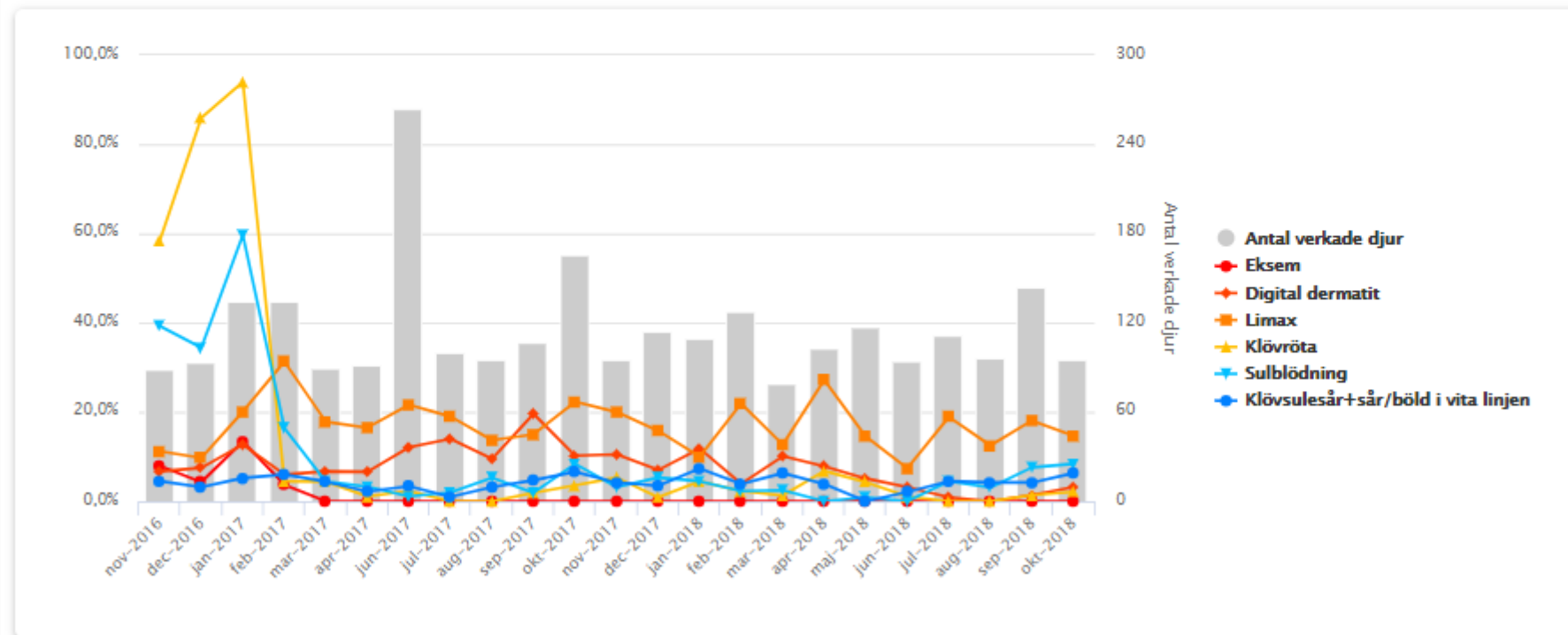

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

KLÖVSKADOR - TREND

Besättningsstorlek **595,5**

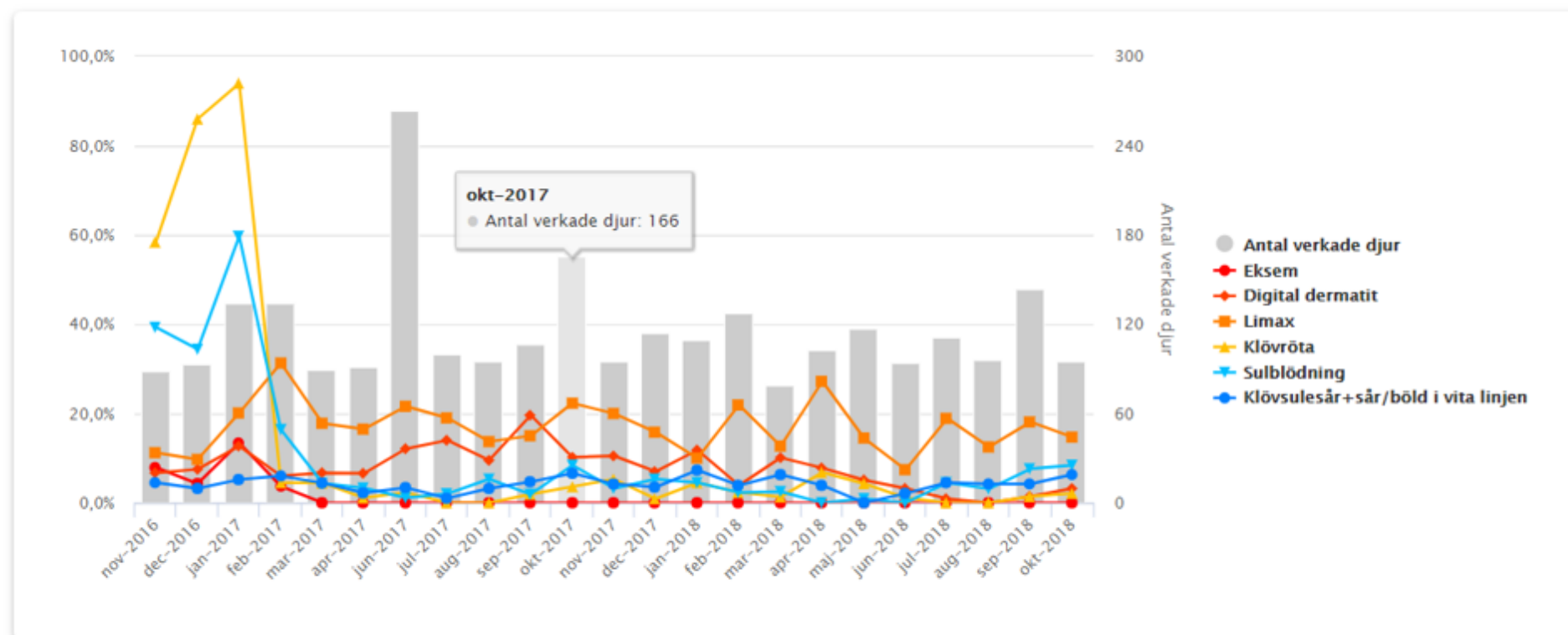

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

KLÖVSKADOR - TREND

Besättningsstorlek **595,5**

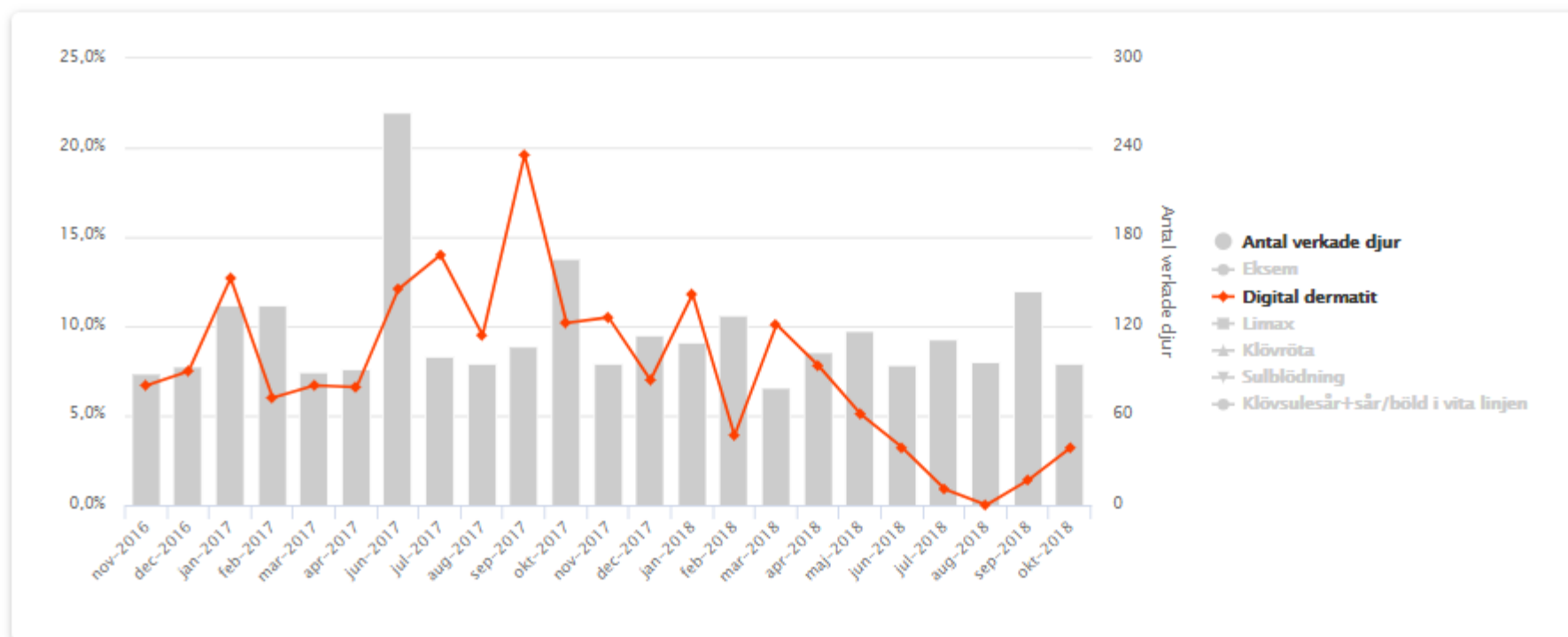
KLÖVHÄLSA PÅ NÄTET

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

KLÖVSKADOR - TREND

Besättningsstorlek **595,5**

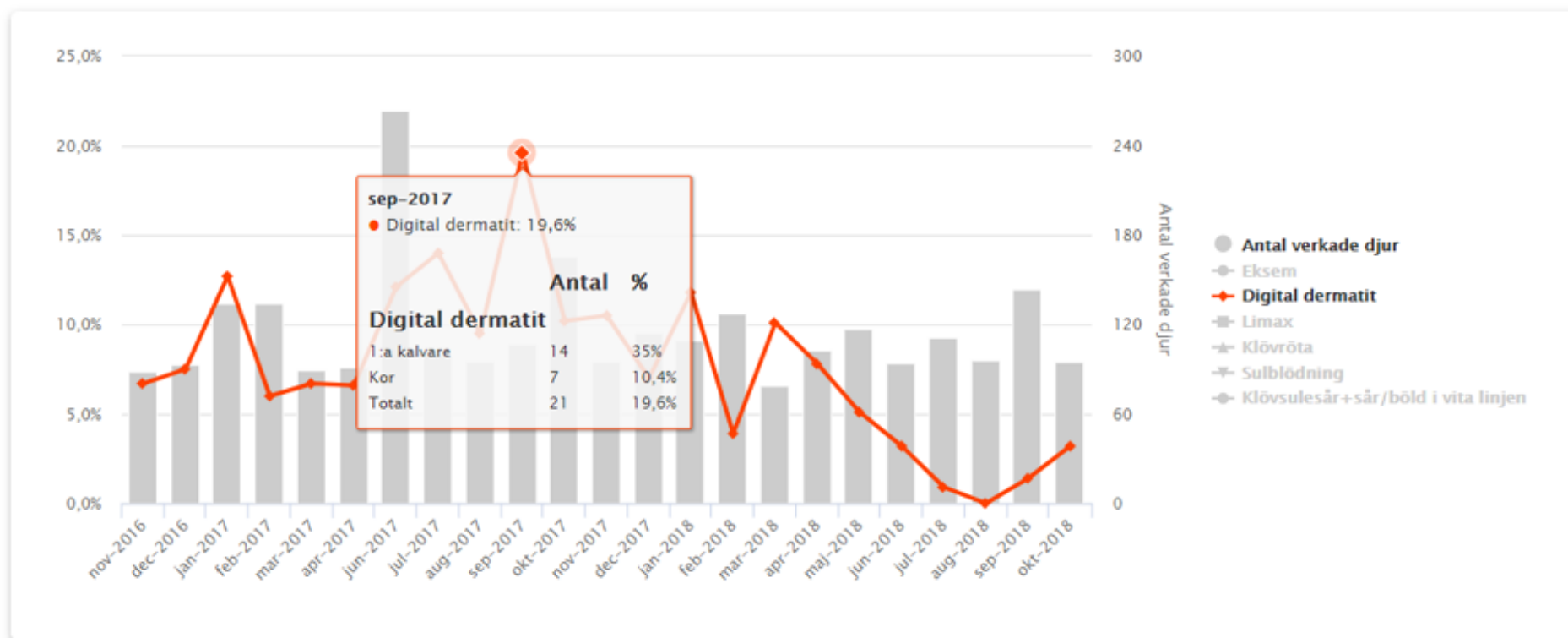

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

KLÖVSKADOR - TREND

Besättningsstorlek **595,5**

KLÖVSKADOR - TABELL

För att ändra period gå till datumväljaren i högra kanten. Välj månad så kommer det automatiskt att visas data för 12 månader tillbaka från den valda månaden.

Antal i tabellen nedan syftar på antal verkningar där en viss anmärkning förekommit och inte antal unika djur.

	Besättning						Riket					
	Samtliga		Äldre kor		Förstakalvare		Samtliga		Äldre kor		Förstakalvare	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Antal registreringar	1320		882	66,8%	438	33,2%	430885		259104	60,1%	153296	35,6%
Friska	837	63,4%	485	55,0%	352	80,4%	292728	67,9%	166145	64,1%	110435	72,0%
Eksem (lindrigt eksem)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	20610	4,8%	12771	4,9%	7435	4,9%
Digital dermatit (allvarligt eksem)	100	7,6%	47	5,3%	53	12,1%	17152	4,0%	8783	3,4%	7990	5,2%
Röta (lindrig + allvarlig)	36	2,7%	31	3,5%	5	1,1%	31827	7,4%	23995	9,3%	7471	4,9%
Vårta	1	0,1%	1	0,1%	0	0,0%	757	0,2%	360	0,1%	385	0,3%
Limax	224	17,0%	203	23,0%	21	4,8%	15676	3,6%	12742	4,9%	2786	1,8%
Klövspaltsinflammation	1	0,1%	0	0,0%	1	0,2%	1077	0,2%	545	0,2%	462	0,3%
Blödning (lindrig + allvarlig)	44	3,3%	41	4,6%	3	0,7%	52412	12,2%	34064	13,1%	17738	11,6%
Klövsolesår (lindrigt + allvarligt)	50	3,8%	50	5,7%	0	0,0%	17705	4,1%	13540	5,2%	4044	2,6%

KLÖVHÄLSA PÅ NÄTET

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

ARBETSLISTA

o = lindrig anmärkning

- = allvarlig anmärkning

☐ Visa klövvårdare

✓ Visa endast djur med anmärkningar

📅 Visar mellan 2018-10-11 och 2018-11-08 ▶

Sök:

 EXPORTERA TILL EXCEL

Visa 10 rader

[illegible]

KLÖVHÄLSA PÅ NÄTET

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾ Övrigt ▾

ARBETSLISTA

i

o = lindrig anmärkning

• = allvarlig anmärkning

☐ Visa klövvårdare

☒ Visa endast djur med anmärkningar

Visar mellan 2018-10-11 och 2018-11-08 ▶

EXPORTERA TILL PDF

EXPORTERA TILL EXCEL

Sök:

Visa 10 rader

			Anmärkningar																				
Löpnnummer	↑↓	Verkningsdatum	↑↓	Lakt nr	↑↓	Eksem	↑↓	DD	↑↓	Röta	↑↓	Sulblödning	↑↓	Klövsulesår	↑↓	Limax	↑↓	Övriga skador	↑↓	Behandling	↑↓	Klövform	↑↓
+		5557		2018-10-11													•						
—		5593		2018-10-11								•					o			S			B
		HF										•											
		VF										•							S				
		HB															o		S			B	
		VB															o		S			B	
		Odef																					
+		5624		2018-10-11								•					o			H			B
+		5654		2018-10-11																D			

KLÖVHÄLSA PÅ NÄTET

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

ÖVERSIKT

Antal kor som är berättigade till klövpeng hittills under året **461**

Antal kor som har verkats 1 gång hittills under året **209**

Antal kor som inte har verkats hittills under året* **30**

* För att hinna med djuren i listan nedan måste det vara mer än 3 månader kvar på kalenderåret

För att bli berättigad till klövpeng krävs att:

- Kor/kvigor skall vara minst 24 månader vid sista datum för SAM-ansökan det aktuella kalenderåret
- Kor/kvigor ska ha verkats minst 2 gånger under kalenderåret med minst 3 månader mellan verkningstillfällena
- En certifierad klövvårdare ska utföra verkningarna
- En klövhälsoplan ska ha upprättats och eventuellt även en åtgärdsplan

För mer detaljerad information gå till [SJV:s hemsida](#)

Besättning ▾ Enskilda djur ▾ Klövpengen ▾

Övrigt ▾

ARBETSLISTOR OCH HISTORIK

Djur som är berättigade till klövpeng hittills under året **461**

EXPORTERA TILL PDF

EXPORTERA TILL EXCEL

Sök: _____

Visa rader

Klövvårdare

	Löpnummer	↑↓	Verkningsdatum	↑↓	Nummer	↑↓	Namn	↑↓
—	455		2018-01-11		223		Stefan Klasén	
			2018-08-16		223		Stefan Klasén	
+	497		2018-01-11		223		Stefan Klasén	
+	502		2018-03-15		223		Stefan Klasén	
+	506		2018-02-15		223		Stefan Klasén	

KLÖVHÄLSOPLAN

Senast vid första verkningen på kalenderåret ska en klövhälsoplan upprättas. Detta kan göras i samråd med t.ex. klövvårdare eller annan rådgivare.

Klövhälsoplanen ska innehålla:

- Datum över årets klövverkningstillfällen
- Namn på den certifierade klövvårdaren
- Information om klövhälsostatus hos djuren (se tabell nedan)
- Om gränsvärdena för nedanstående sjukdomar överskrids ska även en åtgärdsplan upprättas
- I åtgärdsplanen ska det beskrivas vilka åtgärder som ska göras, när de ska göras och vem som ska göra dem

Tryck här för att få mall för
klövhälsoplan och åtgärdsplan

SKRIV UT

	Gränsvärde (%)	Din besättning (%)	
Antal djur som ingår i beräkningen		541	
Digital dermatit	5	1,7	
Limax	3	14,8	⚠
Klövsulesår och sår/böld i vita linjen	5	4,3	

Datum för upprättande av klövhälsoplan
Klövhälsoplanen är upprättad i samråd med (rådgivare/klövvårdare)
SE-nummer
Kontaktperson (namn och telefonnummer)

Klövård	
Ansvarig klövvårdare:	
Genomförda klövverkningar detta år:	Kommande klövverkningar:
Datum:	Datum:
Datum:	Datum:
Datum:	Datum:
Övrig kommentar (t.ex. verkar enligt SOP 1 gång per månad):	

Klövhälsostatus				
Klövlidande	Förekomst i din besättning	Gräns värden	Överskridet gränsvärde	Problemtyp
Klövsolesår och sår/böld i vita linjen		5 %	Ja ☐ Nej ☐	Trauma/Fångrelaterat
Digital dermatit		5 %	Ja ☐ Nej ☐	Smittsamt/Hygienrelaterat
Limax		3 %	Ja ☐ Nej ☐	Smittsamt/Hygienrelaterat

Om gränsvärdet för någon av ovan nämnda sjukdomar överskrids skall även en åtgärdsplan nedan utföras.

Åtgärdsplan				
Åtgärd	Prio	Påbörjas	Färdigt	Ansvarig

För att upprätta en åtgärdsplan skall minst en åtgärd anges ovan. Beskriv själv vilken/vilka åtgärder du vill genomföra, alternativt välj ur relevant åtgärdslista på efterföljande sidor.

Fullmakt

Fullmakt - Extern part

Besättning

Välj besättning

123456

Användare

Välj ny användare

Ny användare

Användare

Sök upp klövvårdarens and.id

bwl1234

Anders Andersson

Stämmer namnet?

Tisbegränsa fullmakt

2019-01-11

-

2024-01-11

System/tjänster

Klövhälsa - klövvårdare

Utdata klövar klövvårdare

Vilka system
kommer personen
få tillgång till.

Utdata klövar visa min sida

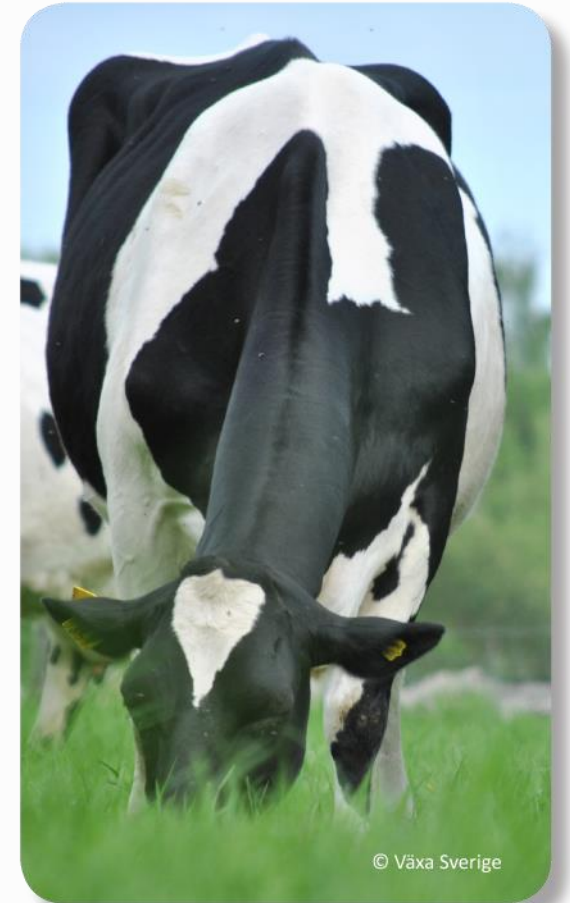
Ärendehantering ltbr/hf

✓ Spara fullmakt

Spara fullmakt!

Tillsammans för bättre klövhälsa!

- Hur kan vi öka samarbetet mellan veterinärer och klövvårdare?
- Vilken typ av information vill ni ha mer av från Växa och hur vill ni att den ska förmedlas till er?

Tack för uppmärksamheten!

Vald period: 2018-01-01 - 2018-12-31

Medverkande besättningar	Antal kontroll- besättningar	Medelkor/ besättning	Medverkande Klövårdare	Besök/besättning			Verkningskor			Verkade	
				1ggr	2ggr	3ggr	1ggr	2ggr	3ggr	Kvigor	Kötttdjur
2 281	1 631	101	135	498	1 060	329	112883	127573	27087	4 650	1 248

REGISTRERINGAR

	Antal reg	OK	%	Eksem	%	DD	%	Röta	%	Blödning Sula + vita linjen	%	Sår, sula tä + vita linjen	%
Första kalvare	124 149	90 454	72,9	5 559	4,5	6 163	5,0	5 424	4,4	14 387	11,6	3312	2,7
Äldre kor	347 693	229 075	65,9	17 470	5,0	13 382	3,8	29 866	8,6	42 558	12,2	15495	4,5
Samtliga	471 842	319 529	67,7	23 029	4,9	19 545	4,1	35 290	7,5	56 945	12,1	18807	4,0

	Böld vita linjen	%	Böld tä	%	Hälvägg	%	Dubbel sula	%	Värta	%	Limax	%	Klöv- spalt	%
Första kalvare	345	0,3	95	0,1	1 481	1,2	1 429	1,2	237	0,2	2 110	1,7	434	0,3
Äldre kor	2 258	0,6	366	0,1	9 784	2,8	9 072	2,6	480	0,1	14 541	4,2	724	0,2
Samtliga	2 603	0,6	461	0,1	11 245	2,4	10 501	2,2	717	0,2	16 651	3,5	1 158	0,2

KLÖVFORM

	Asymmetrisk	%	Förvuxen	%	Korkskruv	%	Björnfot	%	Hälta	%	Benskada (has/knä)	%
Första kalvare	2 210	1,8	1	0,0	1 609	1,3	3	0,0	345	0,3	217	0,2
Äldre kor	11 404	3,3	6	0,0	5 816	1,7	5	0,0	1 711	0,5	658	0,2
Samtliga	13 614	2,9	7	0,0	7 425	1,6	8	0,0	2 056	0,4	875	0,2

Klövhälsostatistik - Hela landet

Vald period: 2017-01-01 - 2017-12-31

Medverkande besättningar	Antal kontroll- besättningar	Medelkor/ besättning	Medverkande Klövkvärdare	Besök/besättning			Verkningar/kor			Verkade	
				1ggr	2ggr	3ggr	1ggr	2ggr	3ggr	Kvigor	Kötttdjur
2 256	1 703	102	138	494	1 038	348	103864	124060	26531	3 457	1 590

REGISTRERINGAR	Antal reg	OK	%	Eksem	%	DD	%	Röta	%	Blödning Sula + vita linjen	%	Sår, sula tå + vita linjen	%
Första kalvare	114 658	83 935	73,2	4 993	4,4	4 555	4,0	6 097	5,3	13 382	11,7	2936	2,6
Äldre kor	332 854	218 327	65,6	17 636	5,3	11 189	3,4	34 777	10,4	41 506	12,5	13143	3,9
Samtliga	447 512	302 262	67,5	22 629	5,1	15 744	3,5	40 874	9,1	54 888	12,3	16079	3,6

	Böld vita linjen	%	Böld tå	%	Hålvägg	%	Dubbel sula	%	Vårta	%	Limax	%	Klöv- spalt	%
Första kalvare	248	0,2	77	0,1	1 282	1,1	1 263	1,1	186	0,2	1 952	1,7	391	0,3
Äldre kor	1 766	0,5	268	0,1	9 178	2,8	7 854	2,4	477	0,1	14 123	4,2	561	0,2
Samtliga	2 014	0,5	345	0,1	10 460	2,3	9 117	2,0	663	0,1	16 075	3,6	952	0,2

KLÖVFORM	Asymmetrisk	%	Förvuxen	%	Korkskruv	%	Björnfot	%	Hälta	%	Benskada (has/knä)	%
Första kalvare	2 427	2,1	0	0,0	1 408	1,2	0	0,0	325	0,3	214	0,2
Äldre kor	12 279	3,7	1	0,0	5 626	1,7	2	0,0	1 595	0,5	680	0,2
Samtliga	14 706	3,3	1	0,0	7 034	1,6	2	0,0	1 920	0,4	894	0,2

Klövhälsostatistik - Hela landet

Vald period: 2016-01-01 - 2016-12-31

Medverkande besättningar	Antal kontroll-besättningar	Medelkor/besättning	Medverkande Klövvårdare	Besök/besättning			Verkningar/kor			Verkade	
				1ggr	2ggr	3ggr	1ggr	2ggr	3ggr	Kvigor	Kött djur
2 795	2 110	96	197	663	1 237	421	121564	137317	27735	2 866	2 428

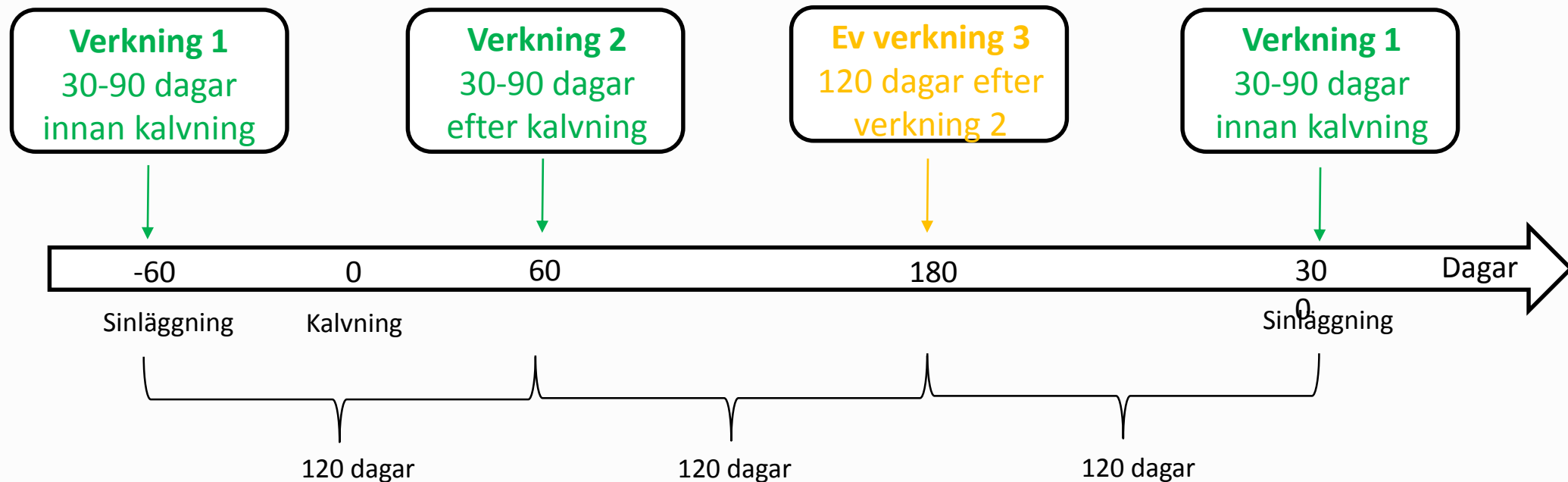
REGISTRERINGAR	Antal reg	OK	%	Eksem	%	DD	%	Röta	%	Blödning Sula + vita linjen	%	Sår, sula + vita linjen	%
Första kalvare	115 745	77 928	67,3	6 452	5,6	5 355	4,6	10 910	9,4	17 832	15,4	4164	3,6
Äldre kor	377 981	221 660	58,6	25 281	6,7	15 603	4,1	63 774	16,9	62 258	16,5	18341	4,9
Samtliga	493 726	299 588	60,7	31 733	6,4	20 958	4,2	74 684	15,1	80 090	16,2	22505	4,6

	Böld vita linjen	%	Böld ta	%	Hälvägg	%	Dubbel sula	%	Värta	%	Limax	%	Klöv-spalt	%
Första kalvare	221	0,2	77	0,1	1 376	1,2	1 404	1,2	229	0,2	1 876	1,6	365	0,3
Äldre kor	1 886	0,5	290	0,1	10 825	2,9	9 193	2,4	593	0,2	16 849	4,5	695	0,2
Samtliga	2 107	0,4	367	0,1	12 201	2,5	10 597	2,1	822	0,2	18 725	3,8	1 060	0,2

KLÖVFORM	Asymmetrisk	%	Förvuxen	%	Korkskruv	%	Björnfot	%	Hälta	%	Benskada (has/knä)	%
Första kalvare	3 073	2,7	25	0,0	1 617	1,4	24	0,0	432	0,4	340	0,3
Äldre kor	18 006	4,8	203	0,1	7 611	2,0	183	0,0	2 216	0,6	1 065	0,3
Samtliga	21 079	4,3	228	0,0	9 228	1,9	207	0,0	2 648	0,5	1 405	0,3

Nya klövvårdsrutiner – strategisk verkning i förhållande till kalvning

- En studie som omfattar 36 000 kor i 200 större svenska besättningar
- Jämförelse av kor som har verkats strategiskt i förhållande till kalvning med kor som inte har följt detta schema.
- Korna följdes från inkalvning och tom första verkningstillfället efter andra kalvningen

Resultat

- Studien visade även att det var dubbelt så stor risk att kon blev utslagen eller avlivad som kadaver på grund av klöv- eller benskada om hon inte var verkad enligt schemat för SOP.
 - De kor som hade följt schemat för strategisk verkning enligt SOP hade ca 30 procent lägre risk för att ha en allvarligare traumatisk klövskada såsom klövsulesår eller smittsam såsom digital dermatit vid första verkningstillfället efter andra kalvningen.
-